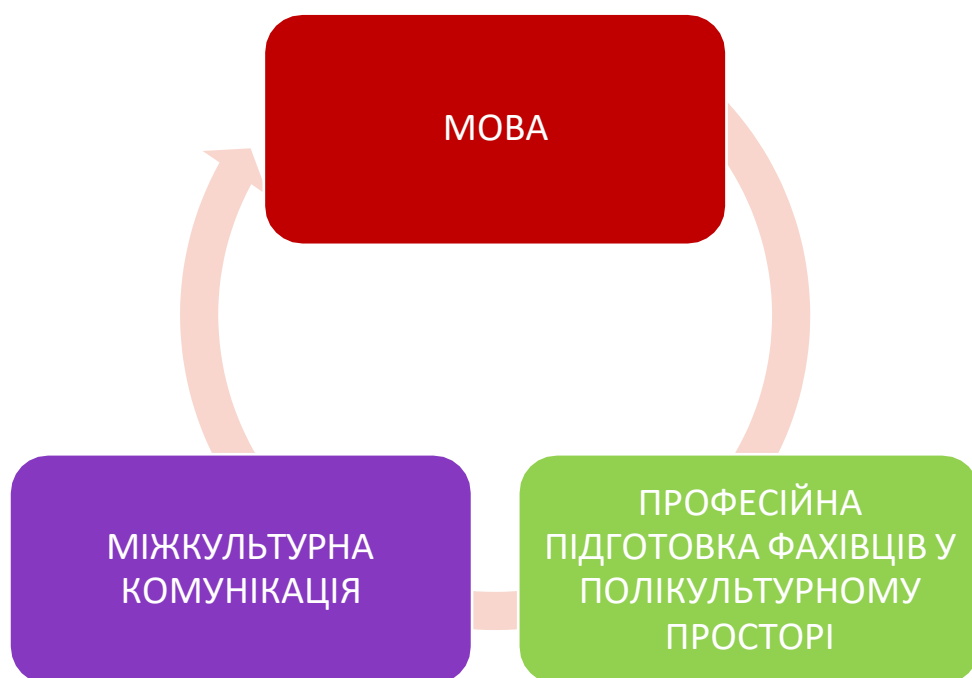

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2022

ОДЕСА – 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Харбінський інженерний університет

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2022

Одеса – 2022

СЕКЦІЯ П

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОГО І ЗІСТАВНОГО МОВОЗНАВСТВА

Алла Богуш

*доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України,
професор кафедри теорії і методики дошкільної освіти
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського», Одеса, Україна*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ (ДЕРЖАВНОЇ) МОВИ В ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.

***Ключові слова:** українська мова, державна мова, заклади дошкільної освіти, навчання, виховання, розвиток, методологія, компетентність, компетенція.*

Будь-яка сфера діяльності має свою специфіку, свої закони і закономірності, свої принципи, свої наукові підходи щодо її вивчення і реалізації. Має свою специфіку й освітня галузь, зокрема такі педагогічні процеси, як навчання, виховання, розвиток.

Педагогічна наука вивчає освіту як особливу, соціально й особистісно детерміновану педагогічну діяльність із залученням людини до життя в суспільстві, яка характеризується педагогічним цілезабезпеченням і педагогічним керівництвом. Без законів, закономірностей науки не буває, оскільки вони є базою виникнення нових ідей, методик і технологій навчання, виховання і розвитку особистості.

Отже, кожна наукова галузь (педагогічна, психологічна, мовознавча, лінгводидактична тощо) послуговується відповідним методологічним контентом.

Адекватно зрозуміти структуру, закони мови, загальні властивості та закономірності її розвитку, взаємозв'язок мови і мислення, загальні властивості та закономірності розвитку мови, соціальну зумовленість мов у одномовному чи багатомовному суспільстві, зв'язок її з історією народу і нації можливо тільки, керуючись світоглядними позиціями філософії, її методологічними параметрами, підходами.

Методологія (теорія пізнання) розкриває взаємозв'язок мови, свідомості, мислення. Мова виконує найважливішу функцію – спілкування і взаєморозуміння між людьми.

У цьому зв'язку, організовуючи навчання дітей дошкільного віку в етнонаціональних ЗДО державної української мови, слід пам'ятати, що кінцевим результатом навчання, опанування другою мовою є її розуміння, усвідомлення, спілкування цією мовою з іншими людьми, дорослими, однолітками. Задля цього в педагогіці дотримуються певних методологічних підходів, тобто способів методів організації навчання.

У сучасній лінгводидактиці усталився компетентнісний підхід до навчання дітей рідної мови, так і другої державної мови.

Компетентнісний підхід передбачає формування у мовців певних видів мовно/мовленнєвих компетенцій та компетентностей, визначених державним стандартом освіти. Компетентність розуміємо як інтегративну якість особистості, інтегровану здатність до діяльності, яка охоплює не тільки знання, вміння і навички, а й попередній життєвий досвід, ціннісні орієнтири, ставлення, яка проявляється у відповідній конкретній діяльності.

Компетентність складається з різних видів компетенцій. Компетенцію розуміємо як соціально закріплений результат навчання і розвитку, наперед задана соціальна норма, вимога до освітньої підготовки дитини за кожною освітньою лінією (напрямом). Це набуття дитиною знань, умінь і навичок, які реалізуються в певному виді діяльності.

Державний стандарт дошкільної освіти (БКДО) передбачає навчання дітей у етнонаціональних закладах дошкільної освіти української (державної) мови. Кінцевим результатом навчання дітей української мови в етнонаціональних закладах дошкільної освіти є сформованість україномовної компетенції, як-от: дитина розуміє, що в Україні українська мова є державною; розрізняє близькі (але не однакові) звуки рідної і української мов; розпізнає нові звуки; правильно і чітко вимовляє всі звуки української мови та наголошує слова відповідно до орфоепічних норм української мови; слухає і розуміє мовлення дорослих, оповідання, казки, вірші, запам'ятовує їх; володіє діалогічним розмовним мовленням, використовуючи етикетну українську лексику; переказує невеличкі твори українських письменників, казки; складає різні типи розповідей як за зразком, так і самостійно; спілкується українською мовою залежно від ситуації [Богуш, 2013:23].

Методика навчання дітей дошкільного віку в етнонаціональних закладах дошкільної освіти є варіативною залежно від специфіки рідної мови дітей.

Література

1. Богуш А. М. (2013). *Мовленнєвий компетент дошкільної освіти*. Харків: Ранок.
  2. Хриков Є. М. (2017). *Методологія педагогічного дослідження*. Харків.
-